

RAKA RÖR

INFORMATIONSBLAD FRÅN LABORATORIEMEDICIN

Nr 70 2013

<https://www.nllplus.se/webb/Diagnostik/Laboratoriemedicin-Sunderbyn/Raka-Ror-samlingsida/>

LABORATORIEMEDICIN

Elsänt blir inte felsänt

-Eija Lundströmer-

Laboratoriemedicin föredrar elektroniska remisser. Den elektroniska remissen är tydlig i vad som beställs och var svaret ska gå. Eventuell pappersremiss innebär manuella moment vilket försämrar patientsäkerheten. Ni som använder pappersremiss trots att ni kan sända elektroniskt, ni kanske även föredrar svar på papper?

Pappersremiss

Pappersremiss ska endast användas när elektronisk sändning inte är möjlig. Vi tackar er som fyller i dem ordentligt! Tyvärr innehåller inkommande pappersremisser ofta oklarheter, det kan var otydligt vad som beställs och oklart vem om är beställaren (vem är och var arbetar **ldrpork**?). Instruktion om hur en labremiss ska fyllas i finns i Labhandboken. En ny version av pappersremiss med flera förändringar är nytryckt, skaffa den och kassera gamla inaktuella versioner. De riktigt gamla remisserna med åtta siffror (>fem år) fungerar inte i våra instrument och är inte längre giltiga.

Laboratorierna använder streckkod i stor utsträckning eftersom det är både snabbare och säkrare än att knappa in personnummer för hand. Välj därför i VAS den labetikett som innehåller **Streckkod, personnummer och namn**.

Till hösten kommer vi att göra en översyn av beställnings- och svarsrutiner och i samband med det kommer en del av er bli kontaktade för att vi tillsammans ska optimera remiss- och svarsflödet.

Sista Raka Rör på papper

-Ella-Karin Blomqvist-

Efter ett moget övervägande har vi nu bestämt att Raka Rör fortsättningsvis kommer att distribueras elektroniskt via mail. Vi kommer denna gång att skicka ut både papper och mail. Vi vill dock informera om att endast ett exemplar per kund kommer att skickas ut för att spara på miljön, önskas fler exemplar finns Raka Rör i PDF-format för utskrift på NLL+:'s hemsida.

KLIN KEM LAB

Blodstatus med neutrofila

-Eija Lundströmer-

Möjlighet att beställa Blodstatus med neutrofila finns nu från samtliga sjukhuslaboratorier inom NLL. Vi rekommenderar Blodstatus med neutrofila istället för differentialräkning vid uppföljning av kända patienter under pågående läkemedelsbehandling där antalet neutrofila är av speciellt intresse medan eventuella avvikande leukocyter är ointressanta, t.ex. vid behandling med cytostatika, tyreostatika eller klozapin. Eftersom manuell räkning ofta kan undvikas vid denna beställning kan den besvaras snabbare och det blir dessutom billigare. Beställningskoden i VAS är **blsn**.

Blodstatus med neutrofila ska däremot aldrig användas för utredning av nya patienter eftersom t.ex. eventuella blaster inte rapporteras. Vid dessa tillfällen ska **blsd**, Blodstatus med differentialräkning ("diff") beställas.

Prolaktin

-Rebecca Johansson-

Fr.o.m. 2013-06-03 kommer vi att sluta analysera monomert prolaktin rutinemässigt på alla höga prolaktin. Vid misstanke om makroprolaktinemi, tag nytt prov och beställ monomert prolaktin, VAS-kod **prolam**.

Prolaktin förkommer i serum i flera molekylära varianter. Vanligen utgörs huvuddelen av en monomer, men ibland

består huvuddelen av ett inaktivt komplex av prolaktin och immunoglobuliner, s.k. makroprolaktin. Vi har tidigare fällt alla prover över en viss nivå, för att kunna mäta enbart det monomera, verk samma prolaktinet. Efter genomgång av patientprover slutar vi nu med detta eftersom förekomst av makroprolaktinemi är låg. Vid klinisk misstanke om makroprolaktinemi tas nytt prov och **prolam** beställs. Svar fås då på totalt och monomert prolaktin.

Antitrombin

-Rebecca Johansson-

Antitrombin, tidigare kallat Antitrombin III, har omodern enhet, referensintervall och dessutom felaktig VAS-kod. Detta ska nu ändras.

Fr.o.m. 2013-06-03 byts beställningskoden i VAS från AT3 till AT, enheten byts från % till kIE/L och nytt referensintervall blir 0,8-1,2. Ett svar enligt det gamla formatet, ex. 96% kommer att svaras som 0,96 kIE/L. D.v.s. det nya värdet blir 100 ggr lägre.

PCT, Procalcitonin på Gällivare Lab

-Eija Lundströmer-

Sedan 2013-05-14 analyseras PCT på lab i Gällivare. Metoden och nivån är identisk med PCT i Sunderbyn. Analys i Gällivare utförs dagtid, ej beredskapstid. För vidare information, se PCT i Labhandboken.

Fertilitetsundersökningar

-Ewa-Marie Wallström-

Så är det snart sommar och semester igen!

På grund av mindre personal, kommer analys av spermprov, vid Sunderby sjukhus, tyvärr inte att kunna utföras under perioden 17 juni-27 augusti 2013.

Uppdaterad referensintervallslista

-Eija Lundströmer-

Samlingslistan för kliniskt kemiska analyser "Referensintervall för laboratorieundersökningar" är uppdaterad. Den finns i Labhandboken under Provtagningsinformation.

KLIN KEM LAB forts.

Kem lab/Blodc. Sunderby sjukhus

-Karin Goldkuhl-

Under semesterperioden 17 juni- 18 augusti kommer vi i stort sett att ha samma service som vanligt. För utredningsprover kan svarstider bli något förlängda.

MIKROBIOLOGEN

Ny metod för anti CCP

-Gunnar Granberg-

Vi har av praktiska skäl bytt metod för antikroppar mot cykliskt citrullinerade peptider (anti-CCP). Den nya metoden är mycket lik den gamla i prestanda. Båda påvisar anti-CCP av IgG klass. Referensintervallet är däremot an-norlunda då den nya metoden ger un-gefär dubbelt så höga värden som den gamla.

Vi kör nu både reumafaktor och anti-CCP på samma instrument varför det är en fördel om ni, vid begäran av båda testerna, begär dessa från samma rör.

Anti-CCP rekommenderas som första-handssval vid misstanke om reumatoid artrit (RA) då den har betydligt högre specificitet för RA jämfört med reu-mafaktorn (RF).

Provtagning: Rör med gul propp. VAS koden är CCP.

Referensintervallet återges i svaret och finns angivet i labhandboken. Se lab-handboken under analysorti-ment/CCP för mer detaljerad infor-mation.

Ny metod för Transglutaminas IgA

-Gunnar Granberg-

Vi inför ny metod för Transglutaminas antikroppar 2013-05-27. Metoderna är snarlika och påvisar antikroppar av IgA klass. Testet kommer att köras på samma instrument som anti-CCP och RF varför det går bra att beställa dessa från samma rör.

Nya referensintervaller medföljer sva-ret. Numeriska värden, som ju kan vara aktuellt att följa för patienter som står på glutenfri diet, är inte jämför-bara mellan metoderna. Med nya me-toden fås generellt betydligt högre värden men med betydande individu-ella variationer.

Som tidigare gäller att ni måste skicka separat prov till Kem lab för total IgA bestämning om detta är okänt. Provtagning: Rör med gul propp. VAS kod TGA.

För mer information se labhandboken, analysortiment /"Transglutaminas autoantikroppar".

Inför sommaren 2013

-Lena Norlund-

Under perioden 16 maj-31 augusti 2013 kommer följande undersökningar att skickas vidare till Virologen på Norrlands Universitetssjukhus:

-Antigenpåvisning med immunofluo-rescensteknik av respiratory syncytial virus (RS), herpes simplex och varicella/zoster.

-Antikroppsbestämning med immu-nofluorescensteknik. Epstein-Barr (EBV) och Puumalavirus (Nephro-pathia epidemica).

-PCR på influensa, parainfluensa Snabbtest för påvisning av antigen analyseras som vanligt.

-RS

-Rota

-Adeno

-Nephropathia epidemica (IgM-antikroppar)

-Legionella pneumophila serogrupp I

-Pneumokocker

Våra svarstider kan under semesterpe-rioderna vara förlängda.

PAT/CYT

Cellprov

-Siv Lundmark-

Labhandboken har uppdaterats för vätskebaserad vaginal cytologi. Ett viktigt avsnitt är provöverföringen för cervixportionen. Vi har sett ökat antal prover där endocervikala körtelceller saknas när den nya vätskebaserade tekniken införts. Följ anvisningen noga så att körtelcellerna på borsten överförs till vätskan.

PNA

Preanalysutbildning

-Lillann Andersson-

-Britt-Marie Huuva Gustafsson-

Laboratorieinstruktörerna i länet har tillsammans med BD anordnat en ut-bildningsdag den 13 maj. Utbildning-

en skedde på plats i Sunderbyns aula och sändes via video-länk till övriga länet. Presentation från preanalysut-bildningen är publicerad på insidan.nll och på NLL+, i PNA-portalen.

Nyheter DCA HbA1c

-Inga-Lill Enqvist-

DCA System Hemoglobin A1c kit-nummer ändras. Förpackningen kom-mer även att innehålla annan viktig information. Se vidare medföljande information eller PNA-portalen.

Säkerhetsmeddelande för Afinion CRP-användare

-Britt-Marie Huuva Gustafsson-

Det kommer ett säkerhetsmeddelande från producenten Axis-Shield om bl.a. mjukvaruuppdatering och ändrad hållbarhet på kassetterna. Se vidare producentens information eller PNA-portalen.

Vi på Laboratorie-
medicin önskar
Er en riktigt skön
sommare, så syns
vi i mailen till
hösten!

